

A Budapest Intézet észrevételei

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvénynek és egyes kapcsolódó törvényeknek a gyermekek napközbeni ellátásának átalakítása érdekében történő módosításáról

Emberi Erőforrások Minisztériuma, 2015. október 19.

Jogszábatervezet

Véleményezési határidő: 2015. október 21.

Véleményezési cím: peter.kecskes@emmi.gov.hu

A tervezetet 2015. október 19-én tette közzé a szaktárca és október 21-i határidőt szabott a véleményezésre. Ez a három nap érdemi véleményezésre, így például a feltételezett foglalkoztatási és költségvetési hatások helytállóságának ellenőrzésére nem elegendő, így az alábbiakban csak néhány, a tervezet gyors áttekintése alapján felmerült észrevételt tudunk megfogalmazni.

(1) A hatásvizsgálati lap költségvetési adatait nem teljesen érthető, de úgy tűnik, hogy a munkába álló anyák adóbefizetése nem szerepel a bevételi oldalon, illetve a foglalkoztatási hatásban sem jelennek meg az anyák. Ezt a hatás valóban nem lehet pontosan kiszámítani, de érdemes lenne legalább egy also becslést adni óvatos feltevések alapján, például, hogy ha az új férőhelyek negyede esetében munkába tud állni és minimálbért keres az anya, akkor mennyi a költségvetés bevétele.

(2) Míg az önkormányzatok 3 évet kapnak a felkészülésre, a csanak (és az általuk ellátott gyerekek szülei) csak 1 évet kapnak az átállásra. Ez egyrészt nem tűnik reálisnak (sem méltányosnak), másrészt ellentétes a módosítás szándékával, mivel így 2017-18-ban akár csökkenhet is a férőhelyek száma (előfordulhat, hogy csanak már nem lesznek, mini/családi-bölcsődék pedig még nem, vagy legalábbis nem elegendő).

A méltányos és körültekintő megoldás az lenne, ha a csanak 3 évet, az önkormányzatok pedig 2 évet kapnának az átállásra.

(3) A módosítás indoklása a rugalmasság növelésére hivatkozik, ehhez képest olyan megoldást javasol: ennek ellentmondani látszik az, hogy a módosítás ismét a 3 év alatti és feletti korcsoportok szigorú szétválasztása felé viszi a rendszert.

Ha az volt a módosítás egyik indoka, hogy az óvodás és idősebb korú gyerekek esetében túl drága a csana (ami kétségtelen), akkor a fenti szigorú szétválasztásnál jobb megoldásnak tűnik a csana-normatíva életkor szerinti differenciálása, például úgy, hogy a bölcsődéskor feletti gyerekek esetében a normatíva összege az óvodai, illetve iskolai normatívával egyenlő.

A kistélepüléseken megfigyelt kapacitáshiány enyhítése érdekében az mindenképpen megfontolandó lenne, hogy a mini / családi bölcsőde óvodáskorú (esetleg 5 év alatti) gyereket is elláthasson (arányosan kisebb normatív támogatással) abban az esetben, ha a szülő

lakóhelye (esetleg munkahelye) közelében nincs óvoda. A legkisebb településeken ugyanis még a mini bölcsőde rentábilis létszáma sem feltétlenül jön össze kizárólag 3 év alatti gyerekekből, illetve gyakori, hogy az óvoda csak hosszabb utazással érhető el, ami a 3-4 éves gyerekek számára megterhelő.

(4) Indokolatlanul merevnek tűnik a maximális csoportlétszámok meghatározása is.

Rugalmasabb lenne például a következő rendszer:

A szakmailag indokolható, kor-specifikus csoportlétszámokat egy egyszerű súlyozásban jelenítjük meg, és erre épül a csoportlétszám és a normatíva meghatározása is, például valahogy így (SNI gyerekekre pedig a saját korcsoportjukra érvényes súly másfél vagy kétszerese lehetne az irányadó, szakmai megítélés szerint):

korcsoport	súly	max csoport létszám (fő)	max csoport létszám (súlyozott)
5-17 hónapos	2	3	6
18-36 hónapos	1	6	6
3 éves	0.75	8	6
4-5 éves	0.5	12	6
vegyes csoport			6

A korcsoportok közti határok, illetve a súlyok természetesen másképp is beállíthatók.

Budapest, 2015. október 21.

Budapest Intézet